

MED DE RIGTIGE FORUDSÆTNINGER ER DER ØKONOMI I GENOMISK TEST I KVÆGBESÆTNINGER

Den Europæiske Landbrugsfond for Udvikling af Landdistrikterne:
Danmark og Europa investerer i landdistrikterne

Miljø- og Fødevareministeriet
Landbrugsstyrelsen

Den Europæiske Landbrugsfond
for Udvikling af Landdistrikterne

LDP 2020

Se 'EU-kommissionen, Den Europæiske Landbrugsfond for Udvikling af Landdistrikterne'

Hvorvidt genomisk test betaler sig i den enkelte besætning afhænger bl.a. af udskiftningsprocenten.

180 kr. for en genomisk test – inklusiv 20 kr. til vævsprøve. Det er en pris på et niveau, hvor der i mange tilfælde vil være økonomisk gevinst ved at teste alle hunde i besætningen. Hvorvidt det er tilfældet – og i så fald hvor stor gevinsten er, afhænger af bedriftens forudsætninger. Genomisk test skal i reglen kombineres med intensiv brug af kønssorteret sæd (KSS) og kødkvægssæd (KØD). Og det er her, den økonomiske gevinst hænger nøje sammen med, i hvor høj grad de mere sikre avlsværdital fra genomisk test giver anledning til anvendelse af KSS og KØD på andre dyr end antaget ud fra de sædvanlige avlsværdital. For det er denne forskel, som giver et højere avlsmæssigt niveau i besætningen.

NUL GEVINST MED GENNEMSNITLIG UDSKIFTNING

I en besætning med en gennemsnitlig udskiftningsprocent på 42, vil en meget stor del af hundyrene skulle bruges til at producere kvier. Det betyder, at selvom der bruges 50 pct. eller 90 pct. KSS til kvierne og 30 pct. KSS til kørerne, vil der kun kunne bruges en mindre mængde KØD (35 pct.), når besætningen samtidig skal være selvforsynende med kvier. I sådan et tilfælde vil omkostningen til genomisk test af hundyrene kun lige blive opvejet af det højere avlsmæssige niveau. Det mest optimale scenarie er, hvor der kun anvendes 50 pct. KSS til kvierne, men man skal være opmærksom på, at i begge scenarier har man kun det fornødne antal kvier til indskiftning.

GOD ØKONOMI MED LAVERE UDSKIFTNING

Hvis man antager at udskiftningsprocenten er 28 pct. opnår man en større økonomisk gevinst ved at anvende genomisk test afhængig af anvendelsen af KSS og KØD. Den største ekstra indtjening i de undersøgte scenarier opnår man ved at bruge 50 pct. KSS til kvierne og hhv. 30 pct. KSS og 60 pct. KØD til kørerne eller 10 pct. KSS og 50 pct. KØD til kørerne. Her ligger den ekstra indtjening mellem 250-270 kr. pr./genomisk test. Hvis man bruger 90 pct. KSS til kvierne, er den ekstra indtjening lidt lavere uanset anvendelsen af KSS og KØD til kørerne. Det skyldes, at det avlsmæssige niveau af de kvier, der producerer kviekalve, er lavere, når der bruges mere KSS. Det er bedre i stedet at producere kviekalve på de avlsmæssigt bedre køer med almindelig sæd. Ved en ekstraintjening på 270 kr. pr. genomisk test, har man en gevinst på 270 kr. minus 180 kr. til test = 90 kr. pr. genomisk testet hundyr. Hvis der fødes 100 kvier årligt, er der således opnået en gevinst på 9.000 kr. om året efter at have anvendt genomisk test i en årrække.

Man skal dog være opmærksom på, at det tager flere generationer, før man opnår den fulde effekt af genomisk test. I de første år efter opstart med test af alle kviekalvene har man en udgift på 18.000 kr. uden en samtidig merindtjening.

/Anders fogh, Morten kargo, Jehan ettema, Jørn rind thomasen